

Гановський Ю.
студент юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету

Жара Н.
студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету

Плекан А.
студент юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету

Науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри
кримінального права і процесу, економічної безпеки та
правоохоронної діяльності ЗУНУ
Колесніков А. П.

ЗАСАДИ КОМПЛЕКСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення економічної безпеки є одним з базових завдань сучасних підприємств, досягнення якого потребує розуміння усієї множинності завдань та складності їх реалізації. Формування глобальної системи економічної безпеки на підприємстві передбачає реалізацію комплексу взаємозалежних і взаємодоповнюючих заходів, для чого потрібно: забезпечити фінансову стабільність, платоспроможність, ліквідність та достатню фінансову незалежність компанії в довгостроковій перспективі; забезпечити оптимальне залучення та ефективне використання фінансових ресурсів підприємства; виявити зовнішні та внутрішні небезпеки та загрози для фінансового стану підприємства та розробити заходи щодо їх своєчасного усунення; самостійно розробляти та реалізовувати фінансову стратегію; забезпечити достатню фінансову незалежність підприємства; забезпечити достатню гнучкість у прийнятті фінансових рішень; забезпечити захист фінансових інтересів власників підприємства [1].

Досягнення безпеки у фінансовому плані передбачає забезпечення достатнього рівня ряду фінансових відповідних індикаторів, як рентабельності, ділової активності, ліквідності, фінансової автономії, фондоддачі та інших. З іншої сторони важливим є контроль за внутрішніми і зовнішніми фінансовими механізмами. З позиції внутрішніх механізмів мова йде про контроль за розрахунками та легітимністю фінансових операції та документації. Урахування зовнішнього чинника передбачає постійний моніторинг загроз з позиції конкурентів, контрагентів та осіб, зацікавлених у зниженні рівня економічної безпеки підприємства. Одним з напрямків роботи тут є контроль за рухом

акціонерного капіталу. Наприклад, якщо спостерігається нетипова тенденція щодо купівлі акцій підприємства, це є одним з індикаторів підготовки схеми захоплення підприємства і отримання контролю над його майном або доведення до банкрутства шляхом втручання в механізм прийняття рішень, вплив на який мають власники істотної частки акцій підприємства. Отримання контролю над істотною часткою акціонерного капіталу є одним із інструментів рейдерства.

Забезпечення дієвості будь якого інструменту економічної безпеки підприємства передусім опирається на кадрову компоненту. Відсутність впевненості у надійності власного персоналу зводить нанівець будь які найбільш прогресивні стратегічні рішення. У даному випадку мова йде про кадрову безпеку підприємства.

Стратегія управління персоналом – це чітко визначений напрямок дій, який спрямований на створення відповідальної, цілісної та висококваліфікованої робочої сили з урахуванням наявних ресурсів та стратегії розвитку. Одним із етапів формування тактики та стратегії забезпечення кадрової безпеки є визначення основних принципів забезпечення, яке повинно охоплювати ті практичні, моральні та теоретичні основи, яких слід дотримуватися при виборі та реалізації стратегії. Будь-яка стратегія і тактика включає певний набір цілей, за допомогою яких вона може визначити напрямок, в якому буде забезпечений певний процес. Правильно поставлені цілі відіграють важливу роль у подальшому успішному впровадженні нових тактик і стратегій забезпечення кадрової безпеки [2].

Динаміка сучасного технологічного та організаційного розвитку ставить перед підприємствами вимоги постійного урахування досягнень науки та техніки, і тут важливим є здатність захистити власний інтелектуальний капітал, який в сучасних умовах формує переважаючу частку ринкової вартості підприємства, тобто мова йде про інтелектуальну складову економічної безпеки підприємства.

Цілями інтелектуальної безпеки підприємства є:

- збереження, розвиток та ефективне використання інтелектуального капіталу;

- розвиток людського капіталу, стимулювання та мотивування та забезпечення сприятливих умов для їх інтелектуальної праці та захист об'єктів їх розумової праці, а також ефективне використання набутих навичок та знань персоналу підприємства;

- забезпечення гармонійного розвитку та розкриття інтелектуального потенціалу підприємства;

- створення належного інформаційного забезпечення про останні інновації у підприємстві, маркетингу, менеджменту, технічному забезпеченні виробництва тощо, а також навчання персоналу новим інноваційним методам роботи та новим технологіям;

– ідентифікація, моніторинг, попередження та знешкодження ризиків та небезпек, які складають загрозу підприємству у його інтелектуальній сфері [3, с. 265].

Вказані можливості інтелектуальної безпеки безпосередньо залежать від повноцінної системи інформаційного трансферту, що обумовлює необхідність забезпечення інформаційної безпеки підприємства. Систему управління інформаційною безпекою - частина загальної системи управління, яка ґрунтується на підході, що враховує ризики інформаційної безпеки, як бізнес -ризик, яка призначена для створення, функціонування, моніторингу, підтримування та вдосконалення заходів у сфері інформаційної безпеки.

Список використаних джерел

1. Чібісова І. В., Івашина Є. М. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2011_31/Chibis.pdf.
2. Воронка О. Формування тактики та стратегії забезпечення кадрової безпеки підприємства. *Інноваційна економіка*. 2020. № 1-2. С. 99-104. doi: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.1-2.15>
3. Пуйда Г. В. Комплексний аналіз філософсько-економічної дефініції «інтелектуальна безпека підприємства». *Економічний аналіз*. 2017. № 4. С. 261-272.
4. Управління проектами. Навч. посібн. / П. П. Микитюк, В. Я. Брич, Т. Л. Желюк та ін. Тернопіль, Економічна думка, 2017. 320 с.
5. Брич В. Я., Колодницька О. З. Людські ресурси як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Інноваційна економіка*. № 4. 2015. С. 72-76.
6. Брич В. Я., Смачило І. І. Соціальна відповідальність вітчизняних підприємств. *Технологический аудит и резервы производства*. 2014. Т. 5. № 2. С. 36-39.
7. Брич В. Я., Борисяк О. В. Інноваційні технології формування персоналу підприємств в умовах оптимізаційного розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія «Економіка». 2017. Вип. 2 (50). С. 172-179.